

Examenul de bacalaureat național 2020

Proba E. a)

Limba și literatura română

Testul 10

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Colegii de pe atunci ai lui Eminescu își mai aminteau însă de cealaltă locuință. Casa se afla peste drum de bisericuța de lemn „Sf. Treime” și era a bisericii. Odăile ei slujiseră ca chilii pentru călugări și erau, dar, foarte bune pentru a ține lume în gazdă, mai ales că o mare grădină cu plop și pomi roditori o înconjură. Uluci năpădite de viță-de-vie despărțeau grădina cu plop de locul unei fierării. Azi toate acestea au dispărut, și pe aproape trece strada ce s-a numit apoi *Eminescu*. Și-ar fi închipuit oare Țirțec și micii săi clienți că acel băiețuș fricos avea să dea numele uliții lor? [...] Odaia în care ședea Mihai – nici vorbă împreună cu alții – dădea în grădină și avea la fereastră gratii de fier. Lăsat aci de Gh. Eminovici, cu amintirea recomandărilor duioase ale mamei, care îi dăduse un șal turcesc să nu răcească peste iarnă, Eminescu își începu activitatea de licean. [...] Micul Eminovici se înfățișă colegilor săi ca un băiețel mărunț și îndesat, pârilit la față de aerul de țară și foarte curățel. Părul mare dat peste ceafă, fruntea lată și ochii mari, umerii obrajilor puțin ieșiți îi dăduseră încă de pe atunci acel aer tipic al *poetului*.

Spirit inegal, incapabil să se supună unei discipline prea aspre, Eminescu nu e în liceu un școlar strălucit, sau mai bine zis nu e unul din acei întâi în clasă, care fac deliciile profesorilor și sunt puși monitori*. El are preferințe la studiu, iubește lectura, nu însă la școală. Nu-i plăcea să-și învețe lecțiile și de aceea lua note rele. De dragi ce-i erau, uneori, ca să și le pregătească, se suia pe casă. [...]

În schimb, la limba română și la istorie era tare. Fiindcă n-aveau cărți, învățau gramatica și celelalte după dictat. Eminescu căpătase de la Pumnul* însemnările de lecțiuni și le împrumuta și la colegi, cu condiția de a nu îndoii și murdări filele, dar temeiul cunoștințelor sale era lectura. Lăsând în plata Domnului problemele de aritmetică, citea pe îndelete, închis în casă, cărți din biblioteca școlii sau de la Pumnul (unde îl aflai mai întotdeauna, duminicile și sărbătorile), hrănindu-se cu compuneri romantico-fantastice ca *Povestirile* lui Hoffmann [...] și literatura română câtă îi cădea în mâini.

Cât despre istorie, dulapurile cu cărți ale lui Gh. Eminovici își găsiseră un nou cititor. Eminescu știa de acasă slova chirilică, iar lecțiile nu și le învăța după manuale, ci de-a dreptul din cărți mai vechi – negreșit cronici – pe care le avea de la Ipotești sau din biblioteca lui Pumnul.

De pe acum istoria antică îl atrăgea. Într-o *Istorie universală* de Weller, carte plină de atracții, pe care o purta cu sine și la plimbare, și într-o *Mitologie* de G. Reinbeck, Eminescu găsea mai multe cunoștințe despre lumea antică, despre babiloneni, asirieni, perși, inzi, egipteni, greci, romani, de câte putea afla la școală. Ajutându-l memoria, știa așa de bine la istorie, încât profesorul, vorbind în clasa a II-a B despre tinerețile regelui Cyrus*, spuse în chip de mustrare că în secțiunea A era un elev Eminovici care îi bătea pe toți. A pricinuit mirare mare în tot gimnaziul faptul că Neubauer, profesorul de istorie, om foarte sever, i-a dat cea mai bună notă, ceea ce până atunci nu se mai întâmplase. De altfel, atât Pumnul, cât și Lewinski, profesor și el de istorie, îl iubeau.

G. Călinescu, *Viața lui Mihai Eminescu*

*monitor – elev însărcinat să supravegheze pe colegii lui, în lipsa profesorului

*Pumnul – Aron Pumnul (27 noiembrie 1818 – 24 ianuarie 1866) a fost un cărturar român, lingvist, filolog și istoric literar, profesor al lui Mihai Eminescu

*Cyrus – rege al Persiei, una dintre cele mai importante figuri ale Antichității

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *îi cădea în mâini*. **6 puncte**
2. Menționează cui îi aparținea casa în care stătea Eminescu, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează două surse din care își procură cărți Mihai Eminescu, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din text. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care nota mare primită de Eminescu la istorie pricinuește mirare în școală, valorificând ultimul paragraf din textul dat. **6 puncte**

5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, în ce constă spiritul inegal al lui Eminescu, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă lecturile suplimentare influențează sau nu succesul școlar, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Viața lui Mihai Eminescu* de G. Călinescu, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

– formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte

– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. 6 puncte

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, perspectiva narativă din fragmentul următor:

În marțea aceea, bătrâna nu-l aștepta pe Urcan. Plecase de acasă de-abia de o săptămână. Trebuia să meargă pe Valea Florilor, pe la Cojocna și prin părțile Clujului și apoi peste trei săptămâni să se întoarcă pe drumul Feleacului la Turda, de unde avea să-l aducă acasă Simion cu căruța.

„De ce o fi venind așa degrabă?” se întrebă femeia. Hm! Căscă lung, cu zgomot. Socotind că așa cum vine el încet, șoltâc-șoltâc, mai este vreme până ajunge acasă, își adună întâi încet firul pe fus. Bătrânul era încă în deal, departe.

De câțiva ani, Urcănesii nu-i mai bătea inima când îl vedea întorcându-se, după o lipsă de săptămâni.

Mai căscă o dată, apoi împlântă fusul în furcă.

„Oare el e, ori numai seamănă?” Duse mâna streășină la ochi și se uită stăruitor în zarea drumului. Pe alții nu i-ar fi cunoscut de la o zvârlitură, căci îmbătrânind nu mai vedea departe ca în tinerețe, dar pe Urcan îl recunoștea de cum se ivea în deal.

— El e dară. Cine să fie, vorbi ea singură. Ce-i, de vine atât de repede?

Se desprinsese cu greu de pe scaun, căci de ședere îndelungată o dureau oasele.

Pavel Dan, *Înmormântarea lui Urcan bătrânul*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități ale unui text poetic studiat*, aparținând lui Ion Barbu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

– evidențierea a două trăsături care permit încadrarea textului poetic studiat într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;

– comentarea a două imagini/idei poetice relevante pentru tema textului poetic studiat;

– analiza a două elemente de compoziție și de limbaj, semnificative pentru textul poetic ales (de exemplu: titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, motive poetice, figuri semantice, elemente de prozodie etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.